

Małgorzata Patrzykąt
Dorota Jochaniak
Andrzej Czepelski
Tomasz Woźniczka

Czy znasz swój region? Ziemia górowska moją małą ojczyzną¹

Edukacja regionalna jest ważnym elementem kształcenia i wychowania młodego pokolenia. Istotną rolę w kształtowaniu poczucia przynależności do środowiska lokalnego odgrywa historia. Dlatego też większość programów nauczania historii zawiera postulaty uwzględniania treści z zakresu historii regionalnej. Edukacja regionalna w szkole pomyślana została kompleksowo, bez rozdzielania na konkretne przedmioty. Jednak to właśnie nauczyciel historii może stać się animatorem tego rodzaju działalności na terenie swojej szkoły.

Najwygodniejszą chyba formą realizacji zagadnień związanych z edukacją regionalną – dziedzictwem kulturowym – są projekty, które umożliwiają uczniom twórcze i samodzielne rozwiązywanie zadań przewidzianych w projekcie. Jedną z takich form projektu jest realizacja zajęć lekcyjnych w szkole ponadgimnazjalnej poświęconych swojemu regionowi.

Cel główny: edukacja regionalna przy użyciu różnych środków informacji.

Cele szczegółowe

Uczeń potrafi:

- poszukiwać źródeł informacji o swoim regionie;
- działać na rzecz popularyzacji swojego regionu;
- interpretować i gromadzić rozmaite informacje o swoim regionie;
- odczytywać swoje miejsce i rolę w życiu wspólnoty regionalnej i narodowej
- prezentować specyficzne cechy swojego miasta i regionu;
- ukazywać dzieje kultury na wybranych zabytkach;
- dostrzegać własne „korzenie”, wzbogacać swoją osobowość;
- wzbogacać własny warsztat pracy z zakresu edukacji regionalnej;
- dokonywać analizy porównawczej na podstawie prezentowanych treści;
- zachęcić innych do gromadzenia wszelkiego rodzaju materiałów dotyczących przeszłości swojego regionu.

Czas trwania zajęć: 2 godziny dydaktyczne.

¹ Scenariusz lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej na zajęcia z zakresu języka polskiego i historii w oparciu o realizację ścieżki regionalnej opracowany przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Górze.

Materiały i środki dydaktyczne:

- źródła materialne, źródła pisane, zdjęcia własne, ksera materiałów;
- aplikacje: PowerPoint, Word, Excel
- wydruki z Internetu, prace plastyczne,
- papier, mazaki,
- strony internetowe:
www.stat.gor.pl, www.pcdn.edu.pl, www.powiatgora.internetdsl.pl,
www.gora.com.pl

Metody i formy pracy:

- praca w grupach przy użyciu środków multimedialnych
- przygotowanie prezentacji

Spis proponowanej literatury:

- S. Mizia, *Historia Śląska – popularny zarys dziejów*. Wrocław 1997.
 K. Piwowarski, *Historia Śląska w zarysie*. Katowice 1947.
 D. Ziolecki, *Dzieje miasta Góry do 1900*. Góra 2000.
 J. Właźlak, *Kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Górze*. Góra 2000.
Informator o mieście i gminie. Praca zbiorowa. Góra. 2000 i późn.
 Czasopisma: „Przegląd Górowski”, „Kwartalnik Górowski”
 J.R. Angiel, *Program nauczania. Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie*. Nr w zestawie DKW – 4014 – 69/99.
 B. Bleja-Sosna B. *Program ścieżek edukacyjnych – Kim jestem kim mogę być?* Nr w zestawie DKW – 4014 – 264/99.

Część wstępna:

Uczniowie indywidualnie na 2 tygodnie przed planowanymi zajęciami na polecenie nauczyciela gromadzą i przygotowują różnorodne materiały dotyczące regionu górowskiego w celu wykorzystania ich na lekcji. Każdy z uczniów może korzystać z różnorodnych środków informacji. Nauczyciel ustala terminy konsultacji z uczniami w celu dokonania wstępnej selekcji gromadzonych materiałów.

Planowany przebieg zajęć:**Wprowadzenie:**

1. Czynności organizacyjne
2. Wprowadzenie do zajęć- w nawiązaniu do tematu zajęć celu zbudowania odpowiedniej atmosfery – zainspirowania refleksji – prowadzący przedstawia fragment *Małej ojczyzny* Jana Sabiniarza:
*Każdy z nas pragnie
 Domu i małej ojczyzny.
 Każdy, te dwie nierozzerwalne ze sobą wartości
 Urzeczywistnia na swoją miarę.*
3. Zapoznanie z tematem zajęć, celami i sposobami realizacji.

Rozwinięcie:

1. Podział zespołu klasowego na grupy ćwiczeniowe (2 -3 osób),
2. Prezentacja materiałów zgromadzonych przez uczniów w zespołach ćwiczeniowych oraz i ich krótka analiza na forum klasy,
3. Informacje dotyczące umiejętności korzystania z sieci komputerowej szkole,

4. Prezentacja multimedialna w programie PowerPoint materiałów przygotowanych przez nauczyciela,
5. Przydzielenie zadań poszczególnym grupom ćwiczeniowym,
6. Stworzenie projektu prezentacji i publiczne go przedstawienie w formie szkicu,
7. Krótka dyskusja na temat przedstawionych projektów oraz ich korekta,
8. Wyszukiwanie informacji oraz materiałów przy użyciu dostępnych źródeł i środków,
9. Selekcja uzyskanych materiałów pod kątem przygotowywanej prezentacji,
10. Wykonanie niezbędnych czynności do stworzenia folderu reklamowego w dowolnej technice (folder powinien zawierać w krótkiej formie informacje z zakresu historii i współczesnych wydarzeń dotyczących naszego regionu).

Podsumowanie:

1. Przypomnienie podstawowych materiałów prezentowanych przez nauczyciela.
2. Zwrócenie uwagi na to, co zaintrygowało uczniów, na jakie treści zwrócili szczególną uwagę?
3. Prezentacja gotowych folderów przez przedstawicieli poszczególnych zespołów ćwiczeniowych.
4. Ocena poszczególnych projektów przez uczniów pod kątem przyjętych wcześniej kryteriów oceniania (np. skala punktowa).
5. Wybór projektu do publicznej prezentacji np. na forum szkoły.

Zadanie domowe:

1. Przy użyciu folderu reklamowego zachęć swoich rówieśników do zwiedzenia ziemi górowskiej – np. stwórz własną stronę www.

Ważniejsze daty z historii Góry:

- 31 kwietnia 1155 – wzmianka o wsi Górze w bulli papieża Hadriana IV
- 1245 – wzmianka o Górze w bulli papieża Innocentego IV
- 1289 – pierwsza wzmianka o mieście Góra
- 18 sierpień 1300 – odkupienie przez Górę, od księcia Henryka III Głogowskiego prawa targowego, handlu solą i mennicę
- 12 marca 1310 – potwierdzenie i rozszerzenie przywilejów miejskich Góry przez synów Henryka III głogowskiego – Henryka IV i Konrada
- 29 kwietnia 1329 – Jan Ścinawski we Wrocławiu oddaje lenno Czeskie królowi Janowi Czeskiemu swoje ziemie wraz z Górą
- 26 sierpnia 1508 – Władysław wciela księstwo głogowskie wraz z Górą do korony Czeskiej
- 1741 – król Pruski, Fryderyk II, włącza Śląsk wraz z Górą do państwa pruskiego
- 28 stycznia 1945 – wyzwolenie Góry
- 9 maja 1945 – Góra wraz z Ziemiąmi Północnymi i Zachodnimi wraca oficjalnie do macierzy
- 15 czerwca 1945 – otwarcie pierwszego przedszkola na Dolnym Śląsku przedszkola
- 23 czerwca 1945 – pierwsza msza polska odprawiona przez księdza K. Białowąsa
- 1945 – uruchomiono szpital, młyn, mleczarnię, zakład preparatów nikotynowych, tartak, rejon drogowy, stacje kolejową, pocztę, posterunek Milicji Obywatelskiej, telefony, bibliotekę publiczną i pedagogiczną, szkoły średnie i podstawowe w Górze i Powiecie, PCK
- 9 maja 1985 – w 40 rocznicę powrotu Ziemi Górowskiej do Macierzy, odsłonięto Pomnik Wdzięczności Wyzwolicielom i Pionierom Ziemi Górowskiej
- 1 stycznia 1998 – w wyniku zmian administracyjnych w Polsce Góra znalazła się w województwie dolnośląskim i stworzony został Powiat Górski.